

Aruna Prasna

taittirīya āraṇyaka 1

ō-mbhādra-ñkarnēbhi-śśṛṇuyāmā dēvāḥ □ bhādra-mpāśyēmākṣabhi-ryajātrāḥ □
sthīrairaṅgaīstuṣṭuvāgṃ sāstaṇūbhīḥ □ vyaśēma dēvahītaṃ yadāyūḥ □ svasti na
indrō vṛddhaśrāvāḥ □ svasti nāḥ pūṣā viśvavēdāḥ □ svasti nastārksyō arīṣṭanēmiḥ □
svasti nō bṛhaspati-rdadhātu □
ōṃ śānti-śśānti-śśāntiḥ □

anuvākaḥ 1

bhādra-ñkarnēbhi-śśṛṇuyāmā dēvāḥ □ bhādra-mpāśyēmākṣabhi-ryajātrāḥ □
sthīrairaṅgaīstuṣṭuvāgṃ sāstaṇūbhīḥ □ vyaśēma dēvahītaṃ yadāyūḥ □ svasti na
indrō vṛddhaśrāvāḥ □ svasti nāḥ pūṣā viśvavēdāḥ □ svasti nastārksyō arīṣṭanēmiḥ □
svasti nō bṛhaspati-rdadhātu □ āpāmāpāmapa-ssarvāḥ □ aśmā-dāsmā-dīto-‘mutāḥ □
1 □

aṅnirvāyuścha sūryāścha □ saha sāñcha-skarardhiyā □ vāyvasvā raśmīpatāyaḥ □
marīchyātmānō adruhaḥ □ dēvī-rbhūvanaḥ sūvarīḥ □ puṭraṇvatvāyā mē suta □
mahānāmnī-rmahāmānāḥ □ maḥasō māhasa-ssvāḥ □ dēvīḥ pārjanyaḥ sūvarīḥ □
puṭraṇvatvāyā mē suta □ 2 □

apāśnyuṣṇi-māpā rakṣāḥ □ apāśnyuṣṇi-māpā raghām □ apāghrāmāpā chāvartīm □
apā dēvīritō hīta □ vajrā-ndēvīrajītāgścha □ bhuvāna-ndēvasūvarīḥ □ ādītyānadīti-
ndēvīm □ yōnīnōrdhva-mudīśāta □ śivā na-śśāntāmā bhavantu □ dīvyā āpa
ōśādhayaḥ □ sumṛḍīkā sarāsvati □ mā tē vyōma sandṛśī □ 3 □
(*amutāḥ – su – tauśādhayō dvē chā*)

anuvākaḥ 2

smṛtiḥ pratyakṣā-maitīhyām □ anumāna-śchatuṣṭayam □ ētairādītya maṇḍalam □
sarvairēva vidhāsyatē □ sūryō marīchīmādattē □ sarvasmā-dbhuvānādadhī □ tasyāḥ
pāka viśēṣēṇa □ smṛta-ñkāla viśēṣāṇam □ naḍīvaḥ prabhāvā-tkāchit □ akṣayyā-
thsyandātē yāthā □ 4 □

tānnadyō-‘bhi sāmāyanti □ sōru-ssatī na nīvartātē □ ēvannānā sāmuthhānāḥ □ kālā-
ssāmavathsaṛagg śrītāḥ □ aṇuśāścha māhaśāścha □ sarvē samavāyantrī tam □ sa tai-
ssaṛvai-ssāmāviṣṭaḥ □ ūru-ssāna nīvartātē □ adhisamvathsaṛaṃ vīdyāt □ tadēva
lakṣaṇē □ 5 □

aṇubhiścha māhadbhiścha □ samārūḍhaḥ praḍṛśyātē □ samvathsaṛaḥ pratyakṣēṇa □
nādhisāvaḥ praḍṛśyātē □ paṭarō viklīdhaḥ piṅgaḥ □ ēta-dvāruṇa lakṣaṇam □ yatraitā-

dupaḍḍṛśyātē □ sahasrā-ntatra nīyātē □ ēkaḡḡ hi śīrō nānā mukhē □ kṛthsna-ntāḍṛṭa lakṣāṇam □ 6 □

ubhayata-ssaptēmdriyāṇi □ jalpitā-ntvēva dihyātē □ śuklakṛṣṇē saṃvāthsarasya □ dakṣiṇa vāmāyōḥ pārsvayōḥ □ tasyaiśā bhavāti □ śukra-ntē anyadyājata-ntē anyat □ viṣūrūpē ahānī dyaurīvāsi □ viśvā hi māyā avāsi svadhāvaḥ □ bhādrā tē pūṣannīha rātiraṣṭviti □ nātra bhuvānam □ na pūṣā □ na paśavaḥ □ nāditya-ssaṃvathsara ēva pratyakṣēṇa priyatāmaḡ vīdyāt □ ētadvai saṃvathsarasya priyatāmagḡ rūpam □ yō-
'sya mahānartha utpathsyamānō bhavati □ ida-mpuṇya-ñkūruṣvēti □ tamāharāṇa-
ndadyāt □ 7 □

(yathā - lakṣaṇa - ṛtulakṣaṇam - bhuvānagḡ sapta chā)

anuvākaḥ 3

sākañjānāḡḡ sapthāmāhu-rēkajam □ ṣaḍudyamā ṛśayō dēvajā iti □ tēṣāmiṣṭāni vihitāni dhāmaśaḥ □ sthātrē rējantē vikṛtāni rūpaśaḥ □ kōnū maryā amithitaḥ □ sakhā sakhāyamabravīt □ jahākō aśmadīṣatē □ yastityājā sakhividagḡ sakhāyam □ na tasyā vāchyapī bhāgō āsti □ yadīḡḡ śṛṇōtyalakagḡ śṛṇōti □ 8 □

na hi pravēdā sukṛtasya panthāmiti □ ṛtur-ṛtunā nudyamānaḥ □ vinānādābhidhāvaḥ □ ṣaṣṭīścha trigḡśākā valgāḥ □ śuklakṛṣṇau cha ṣaṣṭīkau □ sārāgavastrai-
rjāradākṣaḥ □ vaśantō vasūbhi-ssaḥa □ saṃvāthsarasyā savītuḥ □ praīṣakṛ-
tprāthama-ssmṛtaḥ □ amūnādayā-tētyanyān □ 9 □

amūḡśchā pariṛakṣātaḥ □ ētā vāchaḥ prāyujyāntē □ yatrai tādupaḍḍṛśyātē □ ētadēva vijānīyāt □ pramāṇā-ñkālaparyāyē □ viśēṣaṇa-ntū vakṣyāmaḥ □ ṛtūnā-ntannībōdhāta □ śuklavāsā rudraḡaṇaḥ □ grīṣmēṇāvartatē sāha □ nijahā-npṛthivīḡḡ sarvām □ 10 □

vyōtiṣā 'pratīkhyēnā saḥ □ viśvaṛūpāṇi vāsāḡḡsi □ āḍityānā-ñnībōdhāta □ saṃvathsarīṇā-ñkarmaphalam □ varṣābhi-rdādatāḡḡ saha □ aduḡkhō duḡkha chākṣurīva □ tadmā pīta iva ḍṛśyātē □ sītēnā vyathāyannīva □ rūrudākṣa iva ḍṛśyātē □ hlādayatē jvalātaśchaiva □ śāmyatāśchāsyā chakṣuṣī □ yāvai prajā bhrāggśyāntē □ saṃvathsarāntā bhrāggśyāntē □ yāḥ pratītiṣṭhanti □ saṃvathsarē tāḥ pratītiṣṭhanti □ varṣābhyā ityārthaḥ □ 11 □

(śṛṇō - tyānyānth - sarvā - mēva ṣaṭchā)

anuvākaḥ 4

akṣīduḡkhōtthītasyaiva □ vijprasānnē kaṇīñikē □ āñktē chādḡāṇa-ñnāsti □ ṛbhūñā-
ntannībōdhāta □ kaṇākābhāni vāsāḡḡsi □ aḥatāni nībōdhāta □ annamaśrnītā mṛjmīta □ aḥam vō jīvaṇapradāḥ □ ētā vāchaḥ prāyujyāntē □ śaradyātrōpa ḍṛśyātē □ 12 □

abhidhūnvantō-'bhignānta iva □ vātavantō maṛudḡāṇaḥ □ amutō jētumiṣumūkhamīva □ sannaddhā-ssaḥa dāḍṛṣē ha □ apaddhvastai-rvastivārṇairīva □ viśīkhāsāḥ kapāḍinaḥ □ akruddhasya yōthsyāmāṇasya □ kṛddhasyēva lōhīnī □ hēmataśchakṣuṣī vīdyāt □ akṣṇayōḥ, kṣīpaṇōṛīva □ 13 □

durbhikṣa-ndēvalōkēṣu □ maṇūnāmudaka-ṅṅṛhē □ ētā vāchaḥ prāvadaṅtīḥ □
vajdyutō yānti śaiśīrīḥ □ tā aṅniḥ pavāmānā anvaikṣata □ iha jīvikāma-pāripaśyann □
tasyaiṣā bhavāti □ ihēha vā-ssvatapasah □ marūta-ssūryātvachaḥ □ śarmā saprathā
āvṛṇē □ 14 □

(dṛśyāta - ivā - vṛṇē)

anuvākamj 5

atī tāmrāṇi vāsāgṃsi □ aṣṭivājri śataghñi cha □ viśvē dēvā viprāharanti □ aṅniḥiva
aśaśchāta □ naiva dēvō na maṛtyaḥ □ na rājā vāruṇō vibhuḥ □ nāgni-rnēdrō na
pāvamānaḥ □ mātṛkkāchcha na vidyātē □ divyasyaikā dhanūrārtniḥ □
pṛthivyāmapārā śritā □ 15 □

tasyēdrō vamrīrūpēna □ dhanurjyā-maChinathsvāyam □ tadīndraḍdhanūrityajyam □
abhavarṇēṣu chakṣātē □ ētadēva śamyō-rbārḥaspatyaṣya □ ēta-drūdrasya dhanuḥ
□ ruḍrasyā tvēva dhanūrārtniḥ □ śira utpīpēṣa □ sa prāvargyō-'bhavat □ tasmā-dya-
ssaprāvargyēṇā yajñēṇā yajātē □ ruḍrasya sa śiraḥ pratīdadhāti □ nainagṃ ruḍra
ārūkō bhavati □ ya ēvaṃ vēdā □ 16 □

(śritā - yajātē trīṇi cha)

anuvākaḥ 6

atyūrdhvākṣō-'tiraśchāt □ śiśīraḥ praḍṛśyātē □ naiva rūpa-annā vāsāgṃsi □ na
chakṣuḥ praṭīdṛśyātē □ anyōnya-ntu nā higgṣrātaḥ □ śata stā-ddēvalakṣāṅnam □
lōhitō-'kṣṇi śāraśīrṣṇiḥ □ sūryasyōdayāna-mprāti □ tva-ṅkarōṣi nyañjalikām □ tva-
ṅkarōṣi nijānūkām □ 17 □

nijānūkāmē nyañjalikā □ amī vācha-mupāsātāmīti □ tasmai sarva ṛtavō namantē □
maryādā karatvā-tpurōdhām □ brāhmaṇā āpnōti □ ya ēvaṃ vēda □ sa khalu
samvathsara ētai-ssēnānībhi-ssaha □ indrāya sarvān-kāmānābhivaḥhati □ sa draḥpsah
□ tasyaiṣā bhavāti □ 18 □

avā draḥpsō agṃśamatīmatiṣṭhat □ iyānaḥ kṛṣṇō daśabhi-ssahasraīḥ □ āvarta-
mindra-śśachyā dhamāntam □ upasnuhi ta-nṛmaṇā-mathādrāmīti □ ētayai vēndra-
ssalā vṛkyā saha □ asurā-npārivrīśchati □ pṛthivyagṃ śumātī □ tāmanva-vāsthita-
ssamvathsarō divaṅchā □ naivaṃ viduṣā-'chāryā-ntēvāsinau □ anyōnyasmai
druhyātām □ yō druhyati □ bhraśyatē svārgā-llōkāt □ ityṛtu maṅḍalāni □ sūrya
maṅḍalā nyākhyāyikāḥ □ ata ūrdhvagṃsānirvaḥchanāḥ □ 19 □

(nijānūkām - bhavāti - druhyātā-mpañchā cha)

anuvākaḥ 7

ārōgō bhrājaḥ paṭarāḥ paṭaṅgaḥ □ svarṇarō jyōtiṣimān. vibhāsaḥ □ tē asmai sarvē
divamātapanti □ ūrja-nduhānā anapasphurānta īti □ kaśyāpō-'ṣṭamaḥ □ sa
mahāmēru-annā jahāti □ tasyaiṣā bhavāti □ yattē śilpā-ṅkaśyapa rōchanāvāt □
īndriyāvā-tpuṣkala-ñchītrabhānu □ yasmi-nthsūryā arpītā-ssapta sākam □ 20 □
tasmi-nrājāna-madhivīśrayēmamīti □ tē asmai sarvē kaśyapā-jyōtī-rlabhantē □

tānthsōmah kaśyapādadhī nirdhāmati □ bhrastā karma kṛdivajvam □ prāṇō
jīvānīndriyā jīvāni □ sapta śīrśānyāḥ prāṇāḥ □ sūryā ityāchāryāḥ □ apaśyamaha
mētān-thsapta sūryāṇi □ pañchakarṇō vāthsyāyanaḥ □ saptakarṇāscha plākṣiḥ □
21 □

ānuśravika ēva nau kaśyāpa iti □ ubhaū vēdayitē □ na hi śēkumiva mahāmēru-
ngantum □ apaśyamahamēta-thsūryamaṇḍala-mparivārtamānam □ gārgyaḥ
prāṇatrātaḥ □ gachChanta mahāmērum □ ēkāñchāḥatam □ bhrājapaṭara patāngā
ṇihanē □ tiṣṭhannātapanti □ tasmāḍiḥa taptrī tapāḥ □ 22 □

amutrētārē □ tasmāḍihā taptrī tapāḥ □ tēṣāmēṣā bhavāti □ sapta sūryā diva-manu
praviṣṭāḥ □ tāṇvētī paṭhibhī-rdakṣiṇāvān □ tē asmai sarvē ghṛtamātapanti □ ūrja-
nduhānā anapasphurānta iti □ saptartvija-ssūryā ityāchāryāḥ □ tēṣāmēṣā bhavāti □
sapta diśō nānā sūryāḥ □ 23 □

sapta hōtāra ṛtvijāḥ □ dēvā ādityā yē sapta □ tēbhi-ssōmābhī rakṣāṇa iti □
tadāpyāmnāyaḥ □ digbhrāja ṛtūn karōti □ ētāyaivāvṛtā "sahasrasūryatāyā iti
vaiśampāyanaḥ □ tasyaiṣā bhavāti □ yaddyāvā indra tē śatagṃ śata-mbhūmīḥ □ ūta
syuḥ □ na tvā vajrin-thsaḥsraḡṃ sūryāḥ □ 24 □

anu na jātamaṣṭa rōdāsī iti □ nānā līngatvā-dṛtūnā-nnānā sūryatvam □ aṣṭau tu
vyavasītā iti □ sūryamaṇḍalā-nyaṣṭāta ūrdhvam □ tēṣāmēṣā bhavāti □ chitra-
ndēvānā-mudāgādanīkam □ chakṣū-rmītrasya varūṇasyāgnēḥ □ ā-prā dyāvā pṛthivī
antarīkṣam □ sūrya ātmā jagatastasthūṣaśchēti □ 25 □

(sākam - plākṣi - staptrītapā - nānāsūryāḥ - sūryā - +navā cha)

anuvākah 8

kvēdamabhrā-nniviśatē □ kvāyagṃ samvathsarō mīthaḥ □ kvāhaḥ kvēya-ndēva rātrī
□ kva māsā ṛtava-śśritāḥ □ ardhmāsā muhūrtāḥ □ nimēṣāstūṭibhiḥ
(nimēṣāstrāṭibhiḥ) saha □ kvēmā āpō niviśantē □ yaḍitō yānti samprāti □ kālā apsu
niviśantē □ āpa-ssūryē samāhitāḥ □ 26 □

abhrāṇyapaḥ prāpadyantē □ vīdyuthsūryē samāhitā □ anavarṇē imē bhūmī □
iyañchāsau cha rōdāsī □ kigg svidatrāntārā bhūtam □ yēnēmē vidhṛtē ubhē □
viṣṇunā vidhṛtē bhūmī □ iti vāthsasya vēdānā □ irāvati dhēnumatī hi bhūtam □
sūyavaṣinī manūṣē daśasyē □ 27 □

vyāṣṭabhnā-drōdāsī viṣṇāvētē □ dādharthā pṛthivī-mābhitō mayūkhāḥ □ kinta-dviṣṇō
rbalāmāhuḥ □ kā dīptiḥ ki-mparāyāṇam □ ēkō yaḍdhā-rāya ddēvaḥ □ rējatī rōdāsī
ubhē □ vātādvīṣṇō-rbāla māhuḥ □ akṣarā-ddīpti ruchyātē □ tripadāddhārāya-ddēvaḥ
□ yadvīṣṇōrēka-muttāmam □ 28 □

agnayō vāyāvaśchajiva □ ētadāsya parāyāṇam □ pṛchChāmi tvā para-mmṛtyum □
avamā-mmaddhyamañchātum □ lōkañcha puṇyāpāpānām □ ēta-tpṛchChāmi
samprāti □ amumāhuḥ para-mmṛtyum □ pavamāna-ntu maddhyāmam □
agnirēvāvāmō mṛtyuḥ □ chandramā-śchatuṛchyaṭē □ 29 □

anābhōgāḥ para-mmṛtyum □ pāpā-ssamyaṇti sarvādā □ ābhōgāstvēvā samyaṇti □

yaṭra pūṇyakṛtō jānāḥ □ tatō maḍḍhyamāmāyanti □ chaṭumāgniñcha samprāti □
pṛchChāmi tvā pāpaḥ □ yaṭra yātayaṭē yāmaḥ □ tvannasta-dbrahmā-nprabrūhi □
yaḍi vēthā-‘saṭō gṛhān □ 30 □

kaśyapā dudīṭā-ssūryāḥ □ pāpānīrghnantī sarvādā □ rōdasyōrantā-rdēśēṣu □ tatra
nyasyantē vāṣavaiḥ □ tē ‘sarīrāḥ prāpadyantē □ yaṭhā ‘pūṇyasya karmāṇaḥ □
apāṇyapādā kēśāsaḥ □ taṭra tē-‘yōnījā jānāḥ □ mṛtvā punarmṛtyu-māpadyantē □
adyamānā-ssvaḥkarmābhiḥ □ 31 □

āśātikāḥ krimāya jīva □ tataḥ pūyantē vāṣavaiḥ □ apaīta-mmṛtyu-ñjāyati □ ya ēvaṃ
vēdā □ sa khalvaivam vidbrāhmaṇaḥ □ dīrghaśruttamō bhavāti □ kaśyāpaśyātīti-
ssiddhagāmana-ssiddhāgāmanaḥ □ tasyaiṣā bhavāti □ āyasmiñ-thsapta vāṣavāḥ □
rōhānti pūrvyā ruhāḥ □ 32 □

ṛṣīrha dīrghaśruttamaḥ □ indrasya gharmō atīthirīti □ kaśyapaḥ paśyākō bhavati □
yathsarva-mparipaśyatīti saukṣmyāt □ athāgnēraṣṭapūruṣasya □ tasyaiṣā bhavāti □
agnē nayā supathā rāyē āsmān □ viśvāni dēva vāyunāni vidvān □ yuyōddhyāsmā-
jjūhurāṇamēnāḥ □ bhūyīṣṭhāntē nama uktim vidhēmēti □ 33 □

(samāhitā - daśasyē - uttama-muchyātē-gṛhān-thsvaḥkarmābhiḥ-pūrvyā ruhā-iti)

anuvākaḥ 9

agniścha jātāvēdāścha □ sahōjā ājirāprabhuḥ □ vaiśvānarō nāryāpāścha □
paṅktirādḥāścha saptamaḥ □ visarpēvā-‘ṣṭāmō-‘gnīnām □ ētē-‘ṣṭau vasavaḥ, kṣitā īti
□ yathartvē-vāgnē-rarchirvarṇā viśēṣāḥ □ nīlārchiścha pītakārchiśchēti □ atha vāyō-
rēkādaśa-puruṣasyaikādaśāstrīkaśya □ prabhrājamānā vyāvādātāḥ □ 34 □

yāścha vāsūki vajdyutāḥ □ rajatāḥ parūṣā-śśyāmāḥ □ kapilā ātilōhitāḥ □ ūrdhvā
avapātantāścha □ vaidyuta ītyēkādaśa □ nainaṃ vaidyutō hināsti □ ya ēvaṃ vēda □
sa hōvācha vyāsaḥ pārāśaryaḥ □ vidyudvadhamēvāha-mmṛtyumaīchChamīti □ na
tvakāmagṃ hanti □ 35 □

ya ēvaṃ vēda □ atha gāndharvagaṇāḥ □ svāna bhrāt □ aṅghārī-rbambhārīḥ □
hasta-ssuhāstaḥ □ kṛṣānurviśvāvāsuḥ □ mūrdhanvān-thsūryavarchāḥ □
kṛtīryēkādaśa gāndharvagaṇāḥ □ dēvāścha mādēvāḥ □ rāsmayaścha dēvā
garāgiraḥ □ 36 □

naina-ṅgarō hināsti □ ya ēvaṃ vēda □ gaurī mīmāya salīlāni takṣatī □ ēkāpadī
dvīpadī sā chatūṣpadī □ aṣṭāpadī navāpadī babhūvuṣī □ sahasrākṣarā paramē
vyōmannīti □ vāchō viśēṣaṇam □ atha nigadāvyaḥkhyātāḥ □ tānanukrāmīṣyāmaḥ □
varāhāvāḥ-svatāpasāḥ □ 37 □

vidyu-nmāhasō dhūpāyaḥ □ śvāpayō gṛhamēdhāśchētyētē □ yē chēmē-‘śīmivīdviṣaḥ
□ parjanya-ssapta pṛthivīmabhivārṣanti □ vṛṣṭībhirīti □ ētayaiva vibhakti vīparītāḥ □
saptabhīrvātāi rudīritāḥ □ amūṃ lōkā-nabhivārṣanti □ tēṣāmēṣā bhavāti □ samāna-
mētadudākam □ 38 □

uchchaityāva chāhābhiḥ □ bhūmī-mparjanya jinvānti □ diva-ñjinvan-tyagnāya īti □
yadakṣāra-mbhūtākṛtam □ viśvē dēvā upāsātē □ maharṣīmasya gōptārām □

jaṃadāgni-makúrvata □ jaṃadāgni-rāpyāyatē □ Chandōbhi-schaturuttaraiḥ □ rājña-
ssómāsya tṛptāsah □ 39 □

brahmaṇā vīryāvatā □ śivā naḥ praḍisō diśah □ tachChamyōrā vṛṇimahē □ gātum
yajñāyā □ gātum yajñapátayē □ daivī svastirāstu naḥ □ svasti-rmánuṣēbhyaḥ □
ūrdhva-ñjigātu bhēṣajam □ śannō astu dvīpadē □ śaṅchatuṣpadē □ sōmapā(3)
asōmapā(3) iti nigadavyākhyātāḥ □ 40 □

(vyavadātā - hanti-gāragira - stapasa - udakam - tṛptāsa - śvatūṣpada ekā-ñcha)

anuvākaḥ 10

sahasraṇvṛdiya-mbhūmiḥ □ paraṃ vyōma sahasravṛt □ aśvinā bhujyū nāsatyā □
viśvasyā jagataspatī □ jāyā bhūmiḥ pátirvyōma □ mīthunántā aturyáthuḥ □ putrō
brhaspatī rudraḥ □ saramā iti strīpūmam □ śukraṃ vāmaṇyadyajataṃ vāmaṇyat □
viśurūpē ahānī dyaurīva sthaḥ □ 41 □

viśvā hi māyā avātha-ssvadhāvantaḥ □ bhadrā vā-mpūṣaṇāvīha rātirāstu □ vāsātyau
chitrau jagatō nīdhānaū □ dyāvābhūmī chāthā-ssaḡm sakhāyau □ tāvaśvinā
rāsabhāśvā havā-mmē □ śubhaspatī āgatagṃ sūryayā saha □ tyugrō ha bhujyu-
māśvinōda mēghē □ rayinna kaśchi-nmamṛvā~ṃ(2) avāhāḥ □ tamūhathu-
rnaubhirātmaṇ-vatībhiḥ □ antarikṣa pruḍbhira-pōdakābhiḥ □ 42 □

tīsraḥ, kṣapastrirahā 'tīvrajādbhiḥ □ nāsatyā bhujyumūhathuḥ pataṅgaiḥ □
samudrasya dhanvānnādrasyā pārē □ trībhī rathāi-śśatapādbhi-śśadāśvaiḥ □
savītāraṃ vitānvantam □ anūbaddhnāti śāmbārah □ āpapūrṣam-bāraśchajiva □
savitā 'rēpaśō 'bhavat □ tyagṃ sutṛptaṃ vīditvaiva □ bahusōma gīraṃ vāsī □ 43 □
anvēti tigrō vākriyāntam □ āyasūyān-thsōmātrphsuṣu □ sa saṅgrāma-stamōdyō-
'tyōtaḥ □ vāchō gāḥ pīpātī tat □ sa tadgōbhi-sstavā 'tyētyānyē □ rakṣasā
'nanvītāśchā yē □ anvēti parivṛtīyā-'staḥ □ ēvamētau sthō aśvinā □ tē ētē dyūḥ
pṛthivyōḥ □ ahāraḥ-rgarbhāndadhāthē □ 44 □

tayō rētau vaṭhsā vāhōrātṛē □ pṛthivyā ahāḥ □ divō rātrīḥ □ tā avīśṛṣṭau □ dampātī
ēva bhāvataḥ □ tayō rētau vaṭhsau □ agniśchā-dītyaśchā □ rātrērvāṭhsaḥ □ śvēta
ādītyaḥ □ ahnō-'gñiḥ □ 45 □

tāmṛō aruṇaḥ □ tā avīśṛṣṭau □ dampātī ēva bhāvataḥ □ tayō rētau vaṭhsau □
vṛtraśchā vaidyūtaśchā □ agnērvṛtraḥ □ vaidyutā ādītyasyā □ tā avīśṛṣṭau □ dampātī
ēva bhāvataḥ □ tayō rētau vaṭhsau □ 46 □

uṣmā chā nīhāraśchā □ vṛtrasyōṣmā □ vaidyūtasya nīhārah □ tau tāvēva
pratipadyētē □ sēyagṃ rātrī garbhīṇī putrēṇa samvāsati □ tasyā vā ētaduḷbaṇām □
yadrātrau raśmayāḥ □ yathā gōrgarbhīṇyā ulbaṇām □ ēvamētasya ulbaṇām □
prajayiṣṇuḥ prajayā cha paśubhiścha bhavati □ ya ēvaṃ vēda □ ētamudyanta-
mapiyāntaṅchēti □ ādītyaḥ puṇyāsya vaṭhsaḥ □ atha pavitrāṅgīrasaḥ □ 47 □

(sthō - 'pōdakābhi-r vāsī - dadhāthē - agni - stayō rētau vaṭhsau - bhavati chaṭvārī
cha)

anuvākaḥ 11

paṅvitrāvantaḥ parivājamāsātē □ pītaiṣā-mpraṅnō abhirākṣati vraṅtam □
maḥassāmudraṃ varuṅa stīrōdādḥē □ dhīrā ichChēkurdharuṅēsvārabḥām □ paṅvitrā-
ntē vitāta-mbrahmāṅaspatē □ prabhūrgātrāṅi paryēṣi vīsvataḥ □ atāptatanū-rna
tadāmō ásnutē □ śrtāsa idvahān-tāsta-thsamāśata □ braḥmā dēvānām □ asāta-
ssadyē tatākṣuḥ □ 48 □

ṛṣāya-ssaptātrīścha yat □ sarvē-‘trayō āgastyāścha □ nakṣātraī-śśaṅkītō ‘vasann □
athā savitu-śśyāvāśvāsyā ‘vartikāmasya □ amī ya ṛkṣā nihītā sa uḥchā □ nakṣa-
ndadṛsrē kuhāchīddivēyuh □ adābdhāṅi varuṅasya vraṅtāṅi □ vīchākaśā-chchāndramā
nakṣātramēti □ ta-thsāvītu-rvarēṅyam □ bhargō dēvasyā dhīmahi □ 49 □

dhiyō yō nāḥ prachōdayāt □ tathsavītu-rvṛṅīmahē □ vāya-ndēvasyā bhōjānam □
śrēṣṭhagṃ sarvadhātāmam □ turā-mbhagāsyā dhīmahi □ apāgūhata savitā trbhīṅ □
sarvā-ndīvō andhāsaḥ □ naktānta;tānyābhava-ndṛsē □ asthyasthnā sambhāviṣyāmaḥ
□ nāma nāmaiva nāma mē □ 50 □

napugṃsākā-mpumāgstryāsmi □ sthāvārō-‘smyathā jaṅgāmaḥ □ yajē-‘yakṣi yaṣṭāhē
chá □ mayā bhūtānyāyakṣata □ paśavō mamā bhūtāṅi □ anūbandhyō ‘smyāham
vijbhuh □ striyā-ssatīḥ □ tā ú mē pugṃsa āhuḥ □ paśyādakṣaṅvāna-vichētadāndhaḥ
□ kaviryah puṅtra-ssa imā chīkēta □ 51 □

yastā vijānā-thsāvītuḥ pītā-‘sāt □ andhō maṅimāvindat □ tamānaṅgulī-rāvāyat □
agrīvah pratyāmuñchat □ tamajīhva āsaśchāta □ ūrdhvamūla-māvākChākham □
vṛkṣam yā vēdā samprāti □ na sa jātu janā-śśraddaddhyāt □ mṛtyurmā mārayādītiḥ
□ hasitagṃ rudītaṅgītām □ 52 □

vīṅṇā paṅa vaḷāsītam □ mṛtaṅjīvañchá yatkiñchit □ aṅgāṅi snēva viddhī tat □
atīṣyaggstṛṣyā dhyāyat □ aśmājjātā mē mithū charanḥ □ putrō nir-ṛtyā vaidēhaḥ □
achētā yaścha chētānaḥ □ sa ta-mmaṅimāvindat □ sō-‘naṅgulīrāvāyat □ sō-‘grīvah
pratyāmunchat □ 53 □

sō-‘jīhvō āsaśchāta □ naitamṛṣiṃ vīditvā nagāra-mpraṅvīśēt □ yādi praṅvīśēt □ mīthau
charītvā praṅvīśēt □ tathsambhavāsyā vraṅtam □ ā tamāgnē raṅhantīṣṭha □
ēkāśvamēka yōjānam □ ēkachakrā-mēkaḍhuram □ vāta dhrāji gaṅtiṃ vībhō □ na
rīṣyatī na vyāthatē □ 54 □

nāsyākṣō yātu sajjāti □ yachChvētā-nrōhītāgśchāgnēḥ □ raṅhē yūktvā-‘dhītiṣṭhāti □
ēkayā cha daśabhiśchá svabhūtē □ dvābhyā miṣṭayē vigṃsatyā cha □ tiṣṛbhiścha
vahasē trigṃsatā cha □ niyudbhi-rvāyaviha tā vimuñcha □ 55 □

(tatākṣu-r dhīmahi - nāma mē - chīkēta - gītām - pratyāmuñcha-d- vyāthatē - +sapta
chá)

anuvākaḥ 12

ātānuṣva pratānuṣva □ uddhamādhāma sandhāma □ ādityē chandrāvarṅānām □
garbhā mā dhēḥi yaḥ pumāṅ □ īta-ssīktagṃ sūryāgatam □ chāndramāsē rasāṅkrḍhi
□ vārāda-ñjanāyā-grē-‘gnim □ ya ēkō rudraḥ uchyātē □ āsa-ṅkhyātā-ssāhasrāṅi □

smāryatē na cha dṛśyātē □ 56 □

ēvamētannibōdhata □ ā maṇdrai-rīndra harībhiḥ □ yā hi mayūrā-rōmabhiḥ □ mātva
kēchinniyē murinna pāśinaḥ □ dadhānvēva tā īhi □ mā maṇdrai-rīndra harībhiḥ □
yāmi mayūrā rōmabhiḥ □ mā mā kēchinniyē murinna pāśinaḥ □ nīdhanvēva tā~ṃ(2)
īmi □ aṇubhiścha mādhabhiścha □ 57 □

niḡhrṣvai rasamāyūtaiḥ □ kālair-haritvāmāpaṇnaiḥ □ indrayāhi sahasrā yuk □ aḡni-
rvibhrāṣṭi vasanaḥ □ vāyu-śśvētāsikadrukaḥ □ saṃvāthsarō viṣū varṇaiḥ □ nityāstē
'nuchārāstava □ subrahmaṇyōgṃ subrahmaṇyōgṃ sūbrahmaṇyōm □ indragachCha
hariva āgachCha mēdhātithēḥ □ mēṣa vṛṣaṇaśvāsya mēnē □ 58 □

gaurāvaskandinna-halyāyai jāra □ kauśika-brāhmaṇa gautamābruvāṇa □ aṛuṇāśvā
ihāgātāḥ □ vasāvaḥ pṛthivi kṣitāḥ □ aṣṭau digvāsāsō 'gnayāḥ □ agniścha
jātavēdāśchētyētē □ tāmrāśvā-stāmrarathāḥ □ tāmravarṇā stathā-'sitāḥ □
daṇḍahastāḥ khādaḡdataḥ □ itō rudrāḥ parāṅgatāḥ □ 59 □

uktagg sthāna-mpramāṇañchā pura ita □ bṛhaspatiścha savitā chā □ viśvarūpai-
rihāgātām □ rathēnōdakavartmānā □ aḡhsuṣā iti tadvāyōḥ □ uktō vēṣō vāsāgṃsi
cha □ kālāvayavānā-mitāḥ pratījyā □ vāsātyā ityaśvinōḥ □ kō-'ntarikṣē
śabdaṅkārōṭīti □ vāsiṣṭha rauhiṇō mīmāgṃsā-ñchakrē □ tasyaiṣā bhavāti □ vāśrēvā
vijdyuditi □ brahmaṇa udarāṇamasi □ brahmaṇa udīraṇāmasi □ brahmaṇa
āstarāṇamasi □ brahmaṇa upāstarāṇamasi □ 60 □

(dṛśyātē - cha - mēnē - pārā-ṅgatā - śchakrē ṣaṭ chā)

anuvākaḥ 13 [apākrāmata garbhīnyāḥ]

aṣṭayōnī-maṣṭapūtrām □ aṣṭapātnī-mīmā-mmahīm □ aḡhaṃ vēda na mē mṛtyuḥ □ na
chāmṛtyuraḡhāhārat □ aṣṭayōnyaṣṭa pūtram □ aṣṭapādīda-māntarīkṣam □ aḡhaṃ
vēda na mē mṛtyuḥ □ na chāmṛtyuraḡhāhārat □ aṣṭayōnī-maṣṭapūtrām □ aṣṭapātnī-
māmūndivām □ 61 □

aḡhaṃ vēda na mē mṛtyuḥ □ na chāmṛtyuraḡhāhārat □ sūtrāmāṇa-mmahīmūṣu □
adītiridyau-radīti-raṅtarīkṣam □ adīti rmātā sa pītā sa pūtraḥ □ viśvē dēvā adītiḥ
pañchā janāḥ □ adīti-rjāta-madīti-rjanītvam □ aṣṭau pūtrāsō adītēḥ □ yē jātā stanvāḥ
parī □ dēvā~ṃ (2) upāprai-thsaptabhiḥ □ 62 □

parā mārtaṅdamāsyāt □ saptabhiḥ pūtrai-radītiḥ □ upā prai-tpūrvyāṃ yugām □
prajāyai mṛtyavē tát □ parā mārtaṅda-mābhāradīti □ tānanukramīṣyāmah □
mītraśchā varūnaścha □ dhātā chāryamā chā □ aḡmśāśchā bhagāścha □ indraścha
vivasvāśchētyētē □ hiraṇyagaṛbhō haḡmśasśūchiṣat □ brahmā jajñāna-ntadi-
tpadamiti □ gaṛbhah prājāpatyah □ atha puruṣa-ssaptapurūṣah □ 63 □

[yathāsthāna-ṅgarbhīnyāḥ]

(amū-ndivagṃ - saptabhi - rētē chaṭvāri cha)

anuvākaḥ 14

yō-'sau tapannudēti □ sa sarvēṣā-mbhūtānā-mprāṇānādāyōdēti □ mā mē prajāyā mā
pāsūnām □ mā mamā prāṇānādāyōdāgāḥ □ asau yō 'stamēti □ sa sarvēṣā-

mbhūtāñā-mprāñāñādāyāstamēti □ mā mẽ prajāyā mā páśūñām □ mā mamá prāñāñādāyā stāñgāḥ □ asau ya āpūryāti □ sa sarvēṣā-mbhūtāñā-mprāñai rāpūryāti □ 64 □

mā mẽ prajāyā mā páśūñām □ mā mamá prāñai-rāpūriṣṭhāḥ □ asau yō-'pākṣiyāti □ sa sarvēṣā-mbhūtāñā-mprāñai-rapākṣiyāti □ mā mẽ prajāyā mā páśūñām □ mā mamá prāñai-rapākṣēṣṭhāḥ □ amūñi nakṣātrāñi □ sarvēṣā-mbhūtāñā-mprāñairapá prasarpanti chōthsárpanti cha □ mā mẽ prajāyā mā páśūñām □ mā mamá prāñairapá prasṛpata mōthsṛpata □ 65 □

imē māsā-śchārdhamāsāschá □ sarvēṣā-mbhūtāñā-mprāñairapá prasarpanti chōthsárpanti cha □ mā mẽ prajāyā mā páśūñām □ mā mamá prāñairapá prasṛpata mōthsṛpata □ ima ṛtavāḥ □ sarvēṣā-mbhūtāñā-mprāñairapá prasarpanti chōthsárpanti cha □ mā mẽ prajāyā mā páśūñām □ mā mamá prāñairapá prasṛpata mōthsṛpata □ ayagṃ sámvathsaraḥ □ sarvēṣā-mbhūtāñā-mprāñairapá prasarpati chōthsárpanti cha □ 66 □

mā mẽ prajāyā mā páśūñām □ mā mamá prāñairapá prasṛpa mōthsṛpa □ idamahāḥ □ sarvēṣā-mbhūtāñā-mprāñai-rapá prasarpati chōthsárpanti cha □ mā mẽ prajāyā mā páśūñām □ mā mamá prāñairapá prasṛpa mōthsṛpa □ iyagṃ rātrīḥ □ sarvēṣā-mbhūtāñā-mprāñai-rapá prasarpati chōthsárpanti cha □ mā mẽ prajāyā mā páśūñām □ mā mamá prāñairapá prasṛpa mōthsṛpa □ au-mbhūrbhuvassváḥ □ étadvō mithuna-mmā nō mithúnagṃ rīdhvam □ 67 □

(prāñairāpūryāti-mōthsṛpata-chōthsárpanti cha - mōthsṛpa dvē chá)

anuvākaḥ 15

athādityasyāṣṭa pūruṣasya □ vasūñā mādityāñāg sthāñē svatējāsā bhāñi □ rudrāñā-mādityāñāg sthāñē svatējāsā bhāñi □ ādityāñā-mādityāñāg sthāñē svatējāsā bhāñi □ satāgṃṣatyāñām □ ādityāñāg sthāñē svatējāsā bhāñi □ abhidhūñvatā-mabhighnatām □ vātavātā-mmārutām □ ādityāñāg sthāñē svatējāsā bhāñi □ ṛbhūñā-mādityāñāg sthāñē svatējāsā bhāñi □ viśvēṣā-ñdēvāñām □ ādityāñāg sthāñē svatējāsā bhāñi □ sámvathsarāsya savituḥ □ ādityasya sthāñē svatējāsā bhāñi □ au-mbhūrbhuvassváḥ □ raśmayō vō mithuna-mmā nō mithúnagṃ rīdhvam □ 68 □

(ṛbhūñāmādityāñāg sthāñē svatējāsā bhāñi ṣaṭchá)

anuvākaḥ 16

ārōgasya sthāñē svatējāsā bhāñi □ bhrājasya sthāñē svatējāsā bhāñi □ paṭarasya sthāñē svatējāsā bhāñi □ patañgasya sthāñē svatējāsā bhāñi □ svarñarasya sthāñē svatējāsā bhāñi □ jyōtiṣīmatasya sthāñē svatējāsā bhāñi □ vibhāsasya sthāñē svatējāsā bhāñi □ kaśyapasya sthāñē svatējāsā bhāñi □ au-mbhūrbhuvassváḥ □ āpō vō mithuna-mmā nō mithúnagṃ rīdhvam □ 69 □

(ārōgasya daśá)

anuvākaḥ 17

atha vāyō-rēkādaśa-puruṣasyaikādaśā-strīkaṣya □
prabhrājamānānāgṃ rudrāṇāg sthānē svatējāsā bhāni □
vyavadātānāgṃ rudrāṇāg sthānē svatējāsā bhāni □
vāsukivaidyutānāgṃ rudrāṇāg sthānē svatējāsā bhāni □
rajatānāgṃ rudrāṇāg sthānē svatējāsā bhāni □
paruṣāṇāgṃ rudrāṇāg sthānē svatējāsā bhāni □
śyāmānāgṃ rudrāṇāg sthānē svatējāsā bhāni □
kapilānāgṃ rudrāṇāg sthānē svatējāsā bhāni □
atilōhitānāgṃ rudrāṇāg sthānē svatējāsā bhāni □
ūrdhvānāgṃ rudrāṇāg sthānē svatējāsā bhāni □ 70 □
avapatantānāgṃ rudrāṇāg sthānē svatējāsā bhāni □
vaidyutānāgṃ rudrāṇāg sthānē svatējāsā bhāni □
prabhrājamānīnāgṃ rudrāṇīnāg sthānē svatējāsā bhāni □
vyavadātīnāgṃ rudrāṇīnāg sthānē svatējāsā bhāni □
vāsukivaidyutīnāgṃ rudrāṇīnāg sthānē svatējāsā bhāni □
rajatānāgṃ rudrāṇīnāg sthānē svatējāsā bhāni □
paruṣāṇāgṃ rudrāṇīnāg sthānē svatējāsā bhāni □
śyāmānāgṃ rudrāṇīnāg sthānē svatējāsā bhāni □
kapilānāgṃ rudrāṇīnāg sthānē svatējāsā bhāni □
atilōhitīnāgṃ rudrāṇīnāg sthānē svatējāsā bhāni □
ūrdhvānāgṃ rudrāṇīnāg sthānē svatējāsā bhāni □
avapatantīnāgṃ rudrāṇīnāg sthānē svatējāsā bhāni □
vaidyutīnāgṃ rudrāṇīnāg sthānē svatējāsā bhāni □
au-mbhūrbhuvassvāḥ □

rūpāṇi vō mithuna-mmā nō mithúnagṃ rīḍhvam □ 71 □

(ūrdhvānāgṃ rudrāṇāg sthānē svatējāsā bhā - nyatilōhitīnāgṃ rudrāṇīnāg sthānē svatējāsā bhāni pañchā cha)

anuvākaḥ 18

athāgnēraṣṭa pūruṣasya □ agnēḥ pūrva-diśyasya sthānē svatējāsā bhāni □
jātavēdasa upadiśyasya sthānē svatējāsā bhāni □
sahōjasō dakṣiṇa-diśyasya sthānē svatējāsā bhāni □
ajirāprabhava upadiśyasya sthānē svatējāsā bhāni □
vaiśvānarasyāparadiśyasya sthānē svatējāsā bhāni □
naryāpasa upadiśyasya sthānē svatējāsā bhāni □
pañktirādhasa udagdiśyasya sthānē svatējāsā bhāni □
visarpiṇa upadiśyasya sthānē svatējāsā bhāni □
au-mbhūrbhuvassvāḥ □
diśō vō mithuna-mmā nō mithúnagṃ rīḍhvam □ 72 □

(svārēkā-ñcha)

anuvākaḥ 19

dakṣiṇapūrva-syāndīsi visārpī narakah □ tasmānnaḥ pāripāhi □ dakṣiṇā-parasyā-
ndīsyā visārpī narakah □ tasmānnaḥ pāripāhi □ uttara-pūrvasyā-ndīsi viṣādī narakah
□ tasmānnaḥ pāripāhi □ uttarā-parasyā-ndīsyā viṣādī narakah □ tasmānnaḥ pāripāhi
□ ā yasminthsapta vāsavā indriyāṇi śatakratā vityētē □ 73 □

(dakṣiṇapūrvasyā-nnavā)

anuvākaḥ 20

indra ghōṣā vō vasūbhiḥ purastā-dupādadhātām □
manōjvasō vaḥ piṭrbhi-rdakṣiṇata upādadhātām □
prachētā vō ruḍraiḥ paśchā-dupādadhātām □
viśvakārmā va ādityai-rūtтарata upādadhātām □
tvaṣṭā vō rūpai-rupariṣṭā-dupādadhātām □ s
aññānam vaḥ pāśchādīti □ āditya-ssarvō-’gñiḥ pṭhivyaḥ □ vāyurantarikṣē □ sūryō
dīvi □ chāndramā dīkṣu □ nakṣātrāṇi svalōkē □ ēvā hyēva □ ēvā hyāgnē □ ēvā hi
vāyō □ ēvā hīmdra □ ēvā hi pūṣann □ ēvā hi dēvāḥ □ 74 □

(dīkṣu sapta chā)

anuvākaḥ 21

āpāmāpāmapa-ssarvāḥ □ aśmā-daśmādītō-’mutāḥ □ aḡnirvāyuscha sūryāścha □
śaha sāñchaskarardhiyā □ vāyvasvā raśmī patāyah □ marīchyātmānō adrūhaḥ □ dēvī
rbhūvana sūvarīḥ □ puṭraḡavāyā mē suta □ mahānāmnī-rmahāmānāḥ □ maḡasō
mahasṡsvāḥ □ 75 □

dēvīḥ pājanya sūvarīḥ □ puṭraḡavāyā mē suta □ apāśnyuṣṇi-mapā rakṣāḥ □
apāśnyuṣṇi-mapā raghām □ apāḡhrāmapā chāvartīm □ apā dēvīritō hīta □ vajrā-
ndēvīrajītāgścha □ bhuvāna-ndēva sūvarīḥ □ ādityānadīti-ndēvīm □ yōnīnōrdhva-
mudīśāta □ 76 □

bhadra-nkārnēbhi-śśṛṇuyāmā dēvāḥ □ bhadrā-mpāśyēmākṡabhi-ryajātrāḥ □
sthīrairaṅgāi stuṡṡuvāgḡm śastanūbhiḥ □ vyaśēma dēvahītaḡm yadāyūḥ □ svāsti na
indrō vṛddhaśrāvāḥ □ svāsti nah pūṡā viśvavēdāḥ □ svāsti naśtārkyō ariṡṡanēmiḥ □
svāsti nō bṛḡaspati-rdadhātu □ kētavō aruṅāśaścha □ ṛṡayō vātāraśanāḥ □
praṡiṡṡhāgḡm śatadhā hi □ śamāhītāsō sahasṛadhāyāsam □ śivā na-śśantāmā
bhavantu □ dīvyā āpa ośādhayah □ śumṛḡḡkā sarāsvati □ mātē vyōma śandṛśī □ 77 □

(svā - ruḡdīśāta - vātāraśanā-ṡṡaṡchā)

anuvākaḥ 22

yō-’pā-mpuṡṡam vēdā □ puṡṡāvā-npraḡāvā-npaśumā-nbhāvati □ chāndramā vā apā-
mpuṡṡām □ puṡṡāvā-npraḡāvā-npaśumā-nbhāvati □ ya ēvaḡm vēdā □ yō-

'pāmāyatānaṃ vēdā □ āyatānavā-nbhavati □ agnirvā apāmāyatānam □ āyatānavā-
 nbhavati □ yō-'gnērāyatānaṃ vēdā □ 78 □
 āyatānavā-nbhavati □ āpō vā agnērāyatānam □ āyatānavā-nbhavati □ ya ēvaṃ vēdā
 □ yō-'pāmāyatānaṃ vēdā □ āyatānavā-nbhavati □ vāyurvā apāmāyatānam □
 āyatānavā-nbhavati □ yō vāyōrāyatānaṃ vēdā □ āyatānavā-nbhavati □ 79 □
 āpō vai vāyōrāyatānam □ āyatānavā-nbhavati □ ya ēvaṃ vēdā □ yō-'pāmāyatānaṃ
 vēdā □ āyatānavā-nbhavati □ asau vai tapānnapā-māyatānam □ āyatānavā-nbhavati
 □ yō-'muṣya-tapāta āyatānaṃ vēdā □ āyatānavā-nbhavati □ āpōvā amuṣya-tapāta
 āyatānam □ 80 □
 āyatānavā-nbhavati □ ya ēvaṃ vēdā □ yō-'pāmāyatānaṃ vēdā □ āyatānavā-
 nbhavati □ chāndramā vā apāmāyatānam □ āyatānavā-nbhavati □ yaśchāndramāsa
 āyatānaṃ vēdā □ āyatānavā-nbhavati □ āpō vai chāndramāsa āyatānam □
 āyatānavā-nbhavati □ 81 □
 ya ēvaṃ vēdā □ yō-'pāmāyatānaṃ vēdā □ āyatānavā-nbhavati □ nakṣātrāṇi vā
 apāmāyatānam □ āyatānavā-nbhavati □ yō nakṣātrāṇā-māyatānaṃ vēdā □
 āyatānavā-nbhavati □ āpō vai nakṣātrāṇā-māyatānam □ āyatānavā-nbhavati □ ya
 ēvaṃ vēdā □ 82 □
 yō-'pāmāyatānaṃ vēdā □ āyatānavā-nbhavati □ parjanyaō vā apāmāyatānam □
 āyatānavā-nbhavati □ yaḥ parjanya-syāyatānaṃ vēdā □ āyatānavā-nbhavati □ āpō
 vai parjanya-syāyatānam □ āyatānavā-nbhavati □ ya ēvaṃ vēdā □ yō-
 'pāmāyatānaṃ vēdā □ 83 □
 āyatānavā-nbhavati □ saṃvathśarō vā apāmāyatānam □ āyatānavā-nbhavati □ ya-
 ssāmvathśara-syāyatānaṃ vēdā □ āyatānavā-nbhavati □ āpō vai saṃvathśara-
 syāyatānam □ āyatānavā-nbhavati □ ya ēvaṃ vēdā □ yō-'phsu nāva-mpratīṣṭhitāṃ
 vēdā □ pratyēva tiṣṭhati □ 84 □
 imē vai lōkā aphsu pratīṣṭhitāḥ □ tadēṣā-'bhyanūktā □
 apāgṃ rasāmudāyagṃsann □ sūryē śukragṃ samābhṛtam □ apāgṃ rasāsyā yō rasāḥ
 □ taṃ vō gr̥hṇā-myuttamamiti □ imē vai lōkā apāgṃ rasāḥ □ tē-'muṣmī-nnādityē
 samābhātāḥ □ jānūdaghnī-mūttara-vēdīnkhātva □ apā-mpūrayitvā gūlphadaghnam □
 85 □
 puṣkaraparṇaiḥ puṣkaradaṇḍaiḥ puṣkaraiśchā saggstīrya □ tasmīn. vihāyasē □ agni-
 mpraṇīyōpa-samādhāyā □ brahmaṃvādinō vadanti □ kasmā-tpraṇītē-'ya-
 maṅniśchīyatē □ sāpraṇītē-'yamaṃphsu hyayāñchīyatē □ asau bhuvānē-'pya-
 nāhitāgni-rētāḥ □ tamābhita ētā abhīṣṭākā upādadhāti □ agnihōtrē dārsapūrṇa-
 māsayōḥ □ paśubandhē chāturmāsyēṣu □ 86 □
 athō āhuḥ □ sarvēṣu yajñakṛatuṣviti □ ētaddhā sma vā āhu-śśaṇḍilāḥ □
 kaṃagniñchīnutē □ satriya-maṅniñchīnvānaḥ □ saṃvathśara-mpraṭyakṣēṇa □
 kaṃagniñchīnutē □ sāvītra-maṅniñchīnvānaḥ □ amumādītya-mpraṭyakṣēṇa □
 kaṃagniñchīnutē □ 87 □
 nāchīkēta-maṅniñchīnvānaḥ □ praṇā-npraṭyakṣēṇa □ kaṃagniñchīnutē □

chāturuḥṭriya-maṅniñchinvānaḥ □ brahmá pratyakṣēṇa □ kamāgniñchīnutē □
vaiśvasrja-maṅniñchinvānaḥ □ śarīra-mpratyakṣēṇa □ kamāgniñchīnutē □
upānuvākyāmāsu-maṅniñchinvānaḥ □ 88 □

īmā~ṃllōkā-npratyakṣēṇa □ kamāgniñchīnutē □ imamāruṇa-kētuka-maṅniñchinvāna
iti □ ya ēvāsau □ itaschā-mutáschā-vyatīpātī □ tamiti □ yō-'gnērmithūyā vēdā □
mithuṇavā-nbhāvati □ āpō vā aṅnērmithūyāḥ □ mithuṇavā-nbhāvati □ ya ēvaṃ vēdā
□ 89 □

(vēdā - bhava - tyāyatānaṃ - bhavati - vēdā - vēdā - tiṣṭhati - gulphadaḡhnaṃ -
chāturmāsyē - śvaṃmumādītya-mpratyakṣēṇa kamāgni-ñchīnuta -
upānuvākyāmāsumāgni-ñchīnvānō - mīthūyā mīthūṇavā-nbhāvatyēkā-ñcha)

anuvākaḥ 23

āpō vā idamāsan-thsalīlamēva □ sa prajāpātīrēkāḥ puṣkarapaṇṇē samābhavat □
tasyānta-rmanāsi kāmā-ssamāvartata □ idagṃ sṛjēyāmiti □ tasmādya-tpuruṣō
manāsā-'bhigachChāti □ tadvāchā vādati □ tatkarmāṇā karōti □ tadēṣā 'bhyanūktā
□ kāmastadagrē samāvartatādhi □ manāsō rētāḥ prathamam yadāsīt □ 90 □
ṣatō bandhūmasāti nirāvindann □ hṛdi pratisyā kavayō maṇīṣēti □
upaīnantadupānamati □ ya-tkāmō bhavāti □ ya ēvaṃ vēdā □ sa tapō-'tapyata □ sa
tapāstaptvā □ śarīramadhūnuta □ tasya ya-nmāgṃsamāsīt □ tatō-'ruṇāḥ kētavō
vātāraśānā ṛśāya udātiṣṭhann □ 91 □

yē nakhāḥ □ tē vaikhāṇasāḥ □ yē vālāḥ □ tē vālakḥilyāḥ □ yō rasāḥ □ sō-'pām □
āntarātaḥ kūrma-mbhūtagṃ sarpāntam □ tamābravīt □ mama vai tvaṃ-māgṃsā □
samābhūt □ 92 □

nētyābravīt □ pūrvāmēvāha-mihāsāmiti □ tatpurūṣasya puruṣātvam □ sa
śahasrāsīrṣā puruṣaḥ □ śahasrākṣa-ssahasrāpāt □ bhūtvōdātiṣṭhat □ tamābravīt □
tvaṃ vai pūrvagṃ samābhūḥ □ tvamīda-mpūrvāḥ kuruṣvēti □ sa ita ādāyāpāḥ □ 93
□

añjalīnā purastā-dupādādadhāt □ ēvā hyēvēti □ tatā ādītya udātiṣṭhat □ sā prāchī dik □
athāruṇaḥ kētu-rdākṣiṇāta upādādadhāt □ ēvā hyagna itī □ tatō vā aṅnirudātiṣṭhat □ sā
dākṣiṇā dik □ athāruṇaḥ kētuḥ paśchādudādadhāt □ ēvā hi vāyō itī □ 94 □

tatō vāyurudātiṣṭhat □ sā prāchī dik □ athāruṇaḥ kētu-rūtaraṭa upādādadhāt □ ēvā
hīndrēti □ tatō vā indra udātiṣṭhat □ sōdīchī dik □ athāruṇaḥ kētu-rmaddhya
upādādadhāt □ ēvā hi pūṣāniti □ tatō vai pūṣōdātiṣṭhat □ sēyandik □ 95 □

athāruṇaḥ kēturupariṣṭā-dupādādadhāt □ ēvā hi dēvā itī □ tatō dēva manuṣyāḥ pītarāḥ
□ gāndhārvā-phsarasā śchōdā-tiṣṭhann □ sōrdhvā dik □ yā vīpruṣō vīparāpatann □
tābhyō-'sūrā rakṣāgṃsi piśāchāśchō-dātiṣṭhann □ tasmāttē parābhavann □
vīpruḍbhyō hi tē samābhavann □ tadēṣā-'bhyanūktā □ 96 □

āpō ḥa ya-dbhātī-rgarbhamāyanā □ dakṣa-ndadhānā jānayāntī-ssvayambhum □ tatā
īmē-'ddhya-srjyanta sargāḥ □ adbhyō vā idagṃ samābhūt □ tasmādidagṃ sarva-
mbrahmā svayābhvintī □ tasmādidagṃ sarvagṃ śithīla-mivā dhruvā-mivābhavat □

prajāpāti-rvāva tat □ ātmanā-”tmānāṃ vidhāyā □ tadēvāṇu prāvīśat □ tadēṣā-
‘bhyanūktā □ 97 □

vidhāyā lōkān. vidhāyā bhūtāni □ vidhāyā sarvāḥ praḍisō diśāscha □ prajāpātiḥ
prathamajā ṛtasyā □ ātmanā-”tmā-nāmaḥhi-saṃvivēśēti □ sarvāmēvēdamāptvā □
sarvā-mavaṛuddhyā □ tadēvāṇu prāvīśati □ ya ēvaṃ vēdā □ 98 □

(āśī - datiṣṭhan - nabhū - dapō - vāyō iti - sēya-ndiga - bhyanūktā - ‘bhyanūktā -+-
‘ṣṭau chā)

anuvākaḥ 24

chatuṣṭayya āpō gr̥hṇāti □ chatvārī vā apāgṃ rūpāṇī □ mēghō vidyut □ staṇayitnu-
rvr̥ṣṭiḥ □ tānyēvā vārundhē □ ātapāti varṣyā gr̥hṇāti □ tāḥ purastā-dupādadhāti □
ētā vai brāhmavarchasyā āpāḥ □ mukhata ēva brāhmavarchasa-mavārundhē □
tasmā-nmukhatō brāhmavarchasitāraḥ □ 99 □

kūpyā gr̥hṇāti □ tā dakṣiṇata upādadhāti □ ētā vai tējaṣvinīrāpāḥ □ tēja ēvāsyā
dakṣiṇatō dādadhāti □ tasmā-ddakṣiṇōrdhā ‘stējaṣvitāraḥ □ sthāvarā gr̥hṇāti □ tāḥ
paśchādupādadhāti □ pratiṣṭhitā vai sthāvarāḥ □ paśchādēva pratiṣṭhati □ vahānti-
rgr̥hṇāti □ 100 □

tā úttaraṭa upādadhāti □ ojasā vā ētā vahāntīrivō-dgātīriḥ ākūjātīriḥ dhāvāntīḥ □
ōjā ēvāsyōttaraṭō dādadhāti □ tasmā-duttarō-‘ddhā ojaṣvitāraḥ □ sabbhāṃryā gr̥hṇāti □
tā maddhya upādadhāti □ iyam vai sabbhāṃryāḥ □ aśyāmēva pratiṣṭhati □ pālvalyā
gr̥hṇāti □ tā upariṣṭā-dupādadhāti □ 101 □

asau vai pālvalyāḥ □ aṃuśyāmēva pratiṣṭhati □ dikṣūpādadhāti □ dikṣu vā āpāḥ □
annaṃ vā āpāḥ □ adbhyō vā annāñjāyatē □ yadēvādbhyō-‘nna-ñjāyatē □
tadavārundhē □ taṃ vā ētamaruṇāḥ kētavō vātāraśanā ṛṣayō-‘chinvaṇn □ tasmā-
dāruṇa kētukāḥ □ tadēṣā-‘bhyanūktā □ kētavō aruṇāśascha □ ṛṣayō vātāraśanāḥ □
pratiṣṭhāgṃ śatadhā hi □ samāhitāsō sahasraḍdhāyāsamiti □ śataśāschaiva
‘sahasraśascha pratiṣṭhati □ ya ētamagniñchinutē □ ya úchainamēvaṃ vēdā □ 102
□

(brahmavarchasitārō - vahānti-rgr̥hṇāti - tā upariṣṭādupādadhā - tyāruṇakētukō-‘ṣṭau
chā)

anuvākaḥ 25

jānuḍaḡhnī-múttaravēdīñkhātvā □ apā-mpūrayati □ apāgṃ sarvatvāyā □
puṣkarapaṇagṃ rukma-mpuruṣa-mityupādadhāti □ tapō vai puṣkarapaṇam □
satyagṃ rukmaḥ □ aṃṛta-mpuruṣaḥ □ ētāvadvā vāsti □ yāvādētāt □ yāvādēvāsti □
103 □

tadavārundhē □ kūrmaupādadhāti □ apāmēva mēdhamavārundhē □ athō
svargasyā lōkasyā samāṣṭyai □ āpāmāpāma-ssarvāḥ □ aśmādaśmā dītō-‘mutāḥ □
agnirvāyuścha sūryāscha □ saha sāñchaskarardhiyā iti □ vāyvasvā raśmīpatāyaḥ □
lōka-mpṛṇachChidra-mpṛṇa □ 104 □

yāstīsraḥ páramajāḥ □ indraḡhōṣā vō vasubhirēvā hyēvēti □ pañcha chitāya

upádadhāti □ pānкта-‘gniḥ □ yāvānēvāgniḥ □ tañchinutē □ lōka-mpṛṇayā dvitīyā-
mupádadhāti □ pañchāpadā vai vīrāt □ tasyā vā iya-mpādāḥ □ antarikṣa-mpādāḥ □
dyauḥ pādāḥ □ diśaḥ pādāḥ □ parōrajāḥ pādāḥ □ vīrājyēva pratītiṣṭhati □ ya
ētamaḥniñchinutē □ ya ūchainamēvaṃ vēdá □ 105 □
(*asti – pṛṇā – ntarīkṣa-mpāda-ṣṣaṭchā*)

anuvākaḥ 26

agni-mpraṇīyōpa-samādhāyā □ tamābhita ētā abhīṣṭakā upádadhāti □ aḥniḥōtrē
dārśapūrṇa-māsayōḥ □ paśubandhē chāturmāsyēśu □ athō āhuḥ □ sarvēśu
yajñakṛatuṣviti □ athā hasmā hāruṇa-ssvāyambhuvāḥ □ sāvitra-ssarvō-‘gni-
rityanānuṣaṅga-mmanyāmahē □ nānā vā ētēṣāṃ vīryāṇi □ kamāgniñchinutē □ 106
□

satṛiya maḥniñchinvānaḥ □ kamāgniñchinutē □ sāvitra maḥniñchinvānaḥ □
kamāgniñchinutē □ nāchikēta maḥniñchinvānaḥ □ kamāgniñchinutē □ chātur
hōtrīya-maḥniñchinvānaḥ □ kamāgniñchinutē □ vaiśvasṛja maḥniñchinvānaḥ □
kamāgniñchinutē □ 107 □

upānuvākyā-māśu maḥniñchinvānaḥ □ kamāgniñchinutē □ imamāruṇa-kētuka
maḥniñchinvāna itī □ vṛṣā vā aḥniḥ □ vṛṣāṇau saggsphālayēt □ hanyētāśya yajñāḥ □
tasmānnānuṣajyāḥ □ sōttāravēdiṣu kṛatuṣu chinvīta □ uttaravēdyāg hyāgnīschīyatē
□ prajākāmaśchinvīta □ 108 □

prājāpātyō vā ēṣō-‘gniḥ □ prājāpātyāḥ prajāḥ □ prajāvā-nbhavati □ ya ēvaṃ vēdá □
paśukāmaśchinvīta □ sañjñānaṃ vā ēta-tpāśūnām □ yadāpāḥ □ paśūnāmēva
sajñānnē ‘gniñchinutē □ paśumā-nbhāvati □ ya ēvaṃ vēdá □ 109 □

vṛṣṭikāmaśchinvīta □ āpō vai vṛṣṭiḥ □ parjanyaō varśukō bhavati □ ya ēvaṃ vēdá □
āmayāvī chinvīta □ āpō vai bhēśajam □ bhēśaja-mēvāsmaī karōti □ sarvaṃāyūrēti □
abhiharagḡ śchinvīta □ vajrō vā āpāḥ □ 110 □

vajrāmēva bhrātṛvyēbhyaḥ prahārti □ strṇuta ēnam □ tējāskāmō yaśāskāmaḥ □
brahmavarchasaśkāma-ssvargakāmaśchinvīta □ ētā vadvā vāsti □ yāvādētāt □
yāvādēvāsti □ tadavārundhē □ tasyai tadvratam □ varṣāti na dhāvēt □ 111 □
amṛtaṃ vā āpāḥ □ amṛtasyā-nāntarityai □ nāphsu-mūtrāpurīṣaṅkūryāt □ na niṣṭhivēt
□ na vīvasāna-ssnāyāt □ guhyō vā ēṣō-‘gniḥ □ ētasyāgnē ranāti dāhāya □ na
pūṣkaraparṇāni hirānyaṃ vā-‘dhītiṣṭhēt □ ētasyāgnē-ranābhyārōhāya □ na
kūrmaśyāśñīyāt □ nōḍakasyā-ghātúkānyēnā-mōḍakāni bhavanti □ aghātúkā āpāḥ □
ya ētamāgniñchinutē □ ya ūchainamēvaṃ vēdá □ 112 □

(*chinutē – chinutē – prajākāmaśchinvīta-ya ēvaṃ vēdá-pō-dhāvē-daśñīyāchchaṭvāri
cha*)

anuvākaḥ 27

īmā nūka-mbhuvānā sīśadhēma □ indrāścha viśvēcha dēvāḥ □ yajñāñchā
nastanvañchā prajāñchā □ āḍityairindā-ssaha sīśadhātu □ āḍityairindra-ssagaṇō-
maṛudbhīḥ □ aśmākā-mbhūtvavītā tanūnām □ āplāvasva praplāvasva □ āṇḍī bhāva

ja mā muhuḥ □ sukhādīndūḥ khanīdhanām □ pratimuñchasva svā-mpuram □ 113 □
mañchaya-ssvāyambhuvāḥ □ yē śārīrāṇyā kalpayann □ tē tē dēhānkālpayantu □ mā
chā tē khyā smā tīriṣat □ uttiṣṭhata mā svāpta □ agni-michChaddhva-mbhārātāḥ □
rājña-ssomāsya tṛptāsāḥ □ sūryēṇa sayujōśasaḥ □ yuvā suvāsāḥ □ aṣṭāchākrā
navādvārā □ 114 □

dēvānā-mpūrāyōddhyā □ tasyāgṃ hiraṇmāyāḥ kōśaḥ □ svargō lōkō jyōtiṣā "vṛtaḥ □
yō vai tā-mbrahmāṇō vēda □ amṛtēnāvṛtā-mpūrīm □ tasmai brahma chā brahmā cha
□ āyuh kīrti-mprajāndāduḥ □ vibhrājāmānāgṃ hariṇīm □ yaśasā samparivṛtām □
puragṃ hiraṇmāyī-mbrahmā □ 115 □

vivēsāparājītā □ parāṅgētyā (parāmatyā) jyāmayī □ parāṅgētyā (parāmatyā) nāśakī
□ iha chāmutrā chānvēti □ vidvā-ndēvāsūrānūbhayān □ yatkumārī maṇdrayātē □
yadyōṣidya-tpātivrata □ ariṣṭaṃ yatkiñchā kriyatē □ agni-stadanū vēdhati □ aśṛtāsa-
śṣṭāśaścha □ 116 □

yajvānō yē-'pyāyajvanāḥ □ svāryantō nāpēkṣantē □ indrā-magniñchā yē viduḥ □
sikātā iva saṃyanti □ raśmibhiḥ-samudīritāḥ □ asmā-llōkādā-muṣmāchcha □ ṛṣibhi-
radāt-pṛśnibhiḥ □ apēta vīta vi chā sarpatātāḥ □ yē-'tra stha pūrāṇā yē chā nūtānāḥ
□ ahōbhi-ṛadbhi-ṛaktubhi-rvyāktam □ 117 □

yamō dādātva-vasānāmasmai □ nṛ muṇantu nṛ pātvaryāḥ □ akṛṣṭā yē chā kṛṣṭājāḥ □
kumārīṣu kañinīṣu □ jāriṇīṣu chā yē hitāḥ □ rētāḥ pītā āṇḍapītāḥ □ āṅgārēṣu chā yē
hūtāḥ □ ubhayā-ṇputrā pautrakān □ yuvē-'ham yamarājāgān □ śataminnu śaradāḥ
□ adō yadbrahmā vilābam □ pīṭṛñāñchā yamasyā cha □ varūṇa-syāsvinō-ṛagnēḥ □
maṛutāmcha viḥyāsām □ kāmāprayavāṇa-mmē astu □ sa hyēvāsmi sañātānāḥ □ iti
nākō brahmīśravō rāyō dhanam □ puṭrānāpō dēvīrihāhitā □ 118 □

(*puram - navādvārā - brahmā - cha - vyāktam - śaradō-'ṣṭau chā*)

anuvākaḥ 28

viśīrṣṇī-ṅgrddhrā-śīrṣṇīñcha □ apētō nir-ṛtigṃ háthaḥ □ paribādhagg śvētakuḥṣam □
nijañghagṃ śabalōdāram □ sa tān. vāchyāyā sāha □ agnē nāśāya sandṛśāḥ □
īrṣyāsūyē búbhuḥṣām □ manyu-ñkṛtyā-ñchā dīdhirē □ rathēna kigṃśukāvātā □ agnē
nāśāya sandṛśāḥ □ 119 □

(*viśīrṣṇī-ndaśā*)

anuvākaḥ 29

parjanyaṃ pragāyata □ divasputrāyā mīdhuṣē □ sa nō yavasāmichChatu □ idaṃ
vachāḥ parjanyaṃ svarājē □ hṛdō aṣtvantāraṇta-dyūyōta □ mayōbhūrvātō
viśvakṛṣṭaya-ssantvaśmē □ supīppalā ośadhī-rdēvagōpāḥ □ yō garbhā-mōśadhīnām
□ gavāmkṛṇōtyarvātām □ parjanyaḥ puruṣīṇām □ 120 □

(*parjanyaṃ daśā*)

anuvākaḥ 30

punārmāmaitvindriyam □ punarāyuh punarbhagāḥ □ puna-rbrāhmāṇa-maitu mā □

puna-rdraviṇa maitu mā □ yanmē-‘dya rētaḥ pṛthivīmaskān □ yadoṣādhīraḥpyasāra-
dyadāpāḥ □ idanta-tpunaṛādādē □ dīrghāyutvāya varchāsē □ yanmē rētaḥ
prasichyatē □ yanma ājāyatē punaḥ □ tēnā māmaṃṛtā-ṅkuru □ tēnā suprajasaṅkuru
□ 121 □

(punaṛdvē chā)

anuvākaḥ 31

adbhaya-stirōdhā jāyata □ tavā vaiśravaṇa-ssādā □ tirō dhēhi sapatnānnāḥ □ yē apō-
‘śnanti kēchana □ tvāṣṭrī-mmāyāṃ vāśravaṇaḥ □ rathagṃ sahasra vandhūram □
puruśchakraḡ sahasrāśvam □ āsthā yāyāhi nō baḷim □ yasmai bhūtāni
baḷimāvāhanti □ dhaṇāṅgāvō hasti hirāṇyamaśvān □ 122 □

asāma sumatau yajñiyāsyā □ śriya-mbibhṛatō ‘nnāmukhīṃ vīrajām □ sudaṛṣanē chā
krauñchē chā □ maināgē chā maḥāgīrau □ śatadvāṭṭarāgamantā
(śatadvāṭṭarāgamantā) □ saḡmḥārya-nnagāra-ntavā □ iti mantrāḥ □ kalpō-‘ta
ūrdhvam □ yadi baligṃ harēt □ hiraṇyaṇābhayē vitudayē kaubērāyāya-mbāliḥ □ 123
□

sarvabhūtādhipatayē nāma iti □ atha baligṃ hṛtvōpātiṣṭhēta □ kṣātra-ṅkṣātraṃ
vaiśravaṇaḥ □ brāhmaṇā vayagg smaḥ □ namāstē astu mā mā higṃsīḥ □ asmā-
tpraviśyānnāmaddhīti □ atha tamagni-mādadhīta □ yasminnē tatkarma prāyuñjīta □
tīrōdhā bhūḥ □ tīrōdhā bhuvāḥ □ 124 □

tīrōdhā-ssvāḥ □ tīrōdhā bhūrbhuvāṣsvāḥ □ sarvēśāṃ lōkānā-mādhipatyē sīdēti □
atha tamagni-mindhīta □ yasminnē tatkarma prāyuñjīta □ tīrōdhā bhū-ssvāḥā □
tīrōdhā bhuvā-ssvāḥā □ tīrōdhā-ssvā-ssvāḥā □ tīrōdhā bhūrbhuvāṣsvāṣsvāḥā □
yasminnasya kālē sarvā āhutīr-hutā bhavēyuh □ 125 □

api brāhmaṇāmukhīnāḥ □ tasminnahnaḥ kālē prāyuñjīta □ parā-ssuptajānādvēpi □
mā sma pramādyantā māddhyāpayēt □ sarvārthā-ssiddhyantē □ ya ēvaṃ vēda □
kṣuddhya-nnidāmajānatām □ sarvārthā nā siddhyantē □ yastē vighātūkō bhrātā □
mamāntar-hīdayē śritaḥ □ 126 □

tasmā imagraḡ piṇḍāñjuhōmi □ sa mē-‘rthā-nmā vivādhīt □ mayi svāḥā □
rājādhīrājāyā prasahya sāhinē □ namō vyaṃ vaiśravaṇāyā kurmahē □ sa mē kāmān
kāmā kāmāya mahyām □ kāmēśvarō vaiśravaṇō dādātu □ kubērāyā vaiśravaṇāyā □
maḥārājāyā namāḥ □ kētavō aruṇāsaścha □ ṛṣayō vātāraśanāḥ □ pṛatiṣṭhāgṃ
śatadhā hi □ saṃāhītāsō sahasradhāyāsam □ śivā na-śśantāmā bhavantu □ divyā
āpa oṣādhayaḥ □ suṃṛḍīkā sarāsvati □ mā tē vyōma saṇḍṛśi □ 127 □

(aśvān-balī-rbhuvō - bhavēyuh - śrita - śchā sapta chā)

anuvākaḥ 32

saṃvathsaramētā-dvratāñcharēt □ dvaú vā māsau □ niyama-ssāmāsēna □ tasmi-
nnyamā viśēśāḥ □ triṣavaṇa-mudakōpaspaṛśī □ chaturtha kālapānābhaktā-ssyāt □
aharaharvā bhāikṣāmaśṇayāt □ audumbarībhi-ssamidbhi-ragni-mparīcharēt □
punarmā maitvindriya-mityētēnā-‘nūvākēna □ uddhṛta paripūtābhiradbhiḥ kāryā-

ñkurvīta □ 128 □

āsañchayavān □ agnayē vāyavē sūryāya □ brahmaṇē prājāpṭayē □ chandramasē
nākṣatrēbhyaḥ □ ṛtubhya-ssaṃvāthsarāya □ varuṇā-yāruṇāyēti vrātahōmāḥ □
praṇvargyavādādēśaḥ □ aruṇāḥ kāṇḍa ṛṣayaḥ □ araṇyē-'dhīyīrann □

bhadraṅkarṇēbhiriti dvē japītvā □ 129 □

mahānāmnībhi-rudakagṃ sagḡsparśya □ tamāchāryō dḍyāt □ śivāna-śśantamē-
tyōṣadhīrālabhatē □ sumṛḍīkēti bhūmim □ ēvamāpavargē □ dhēnu-rdākṣiṇā □ kaḡṃ
saṃvāsāścha kṣaṃmam □ anyādvā śuklam □ yāthā śakti vā □ ēvagg svāddhyāyā
dharmēṇa □ araṇyē-'dhīyīta □ tapasvī puṇyō bhavati tapasvī puṇyō bhavati □ 130 □
(kurvīta - japītvā - svāddhyāyādharmēṇa dvē chā)

anuvākāni

(bhadragg - smṛtiḥ - sākajānnā - makṣya- titāmrā - ṇyātyurdhvākṣa - ārōgaḥ - kvēda
- magnīścha - sāhasravṛt - pavitrāvanta -ātānuṣvā -ṣṭayōnīm - ~ṃyō-'sā - vathāditya
- syārōga-syātha vāyō- rathāgnē-r dakṣiṇapūrvasyā - mīndraghōṣā va-āpāmāpāṃyō-
'pā - māpō vai - chatúṣṭayyō - jānudaghnī - magni-mpraṇīyē - mā nū kaḡṃ -
~ṃviśīrṣṇīm - paṛjanyaṣya - punā - raḍbhyaḥ -saṃvathsara-ndvātrigḡśat)

(bhadraṃ - tapasvī puṇyō bhavati tapasvī puṇyō bhavati)

□ harīḥ ōm □

□ kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya āraṇyakē prathamāḥ prapāṭhakaḥ (aruṇaprasnaḥ)
samāptaḥ □